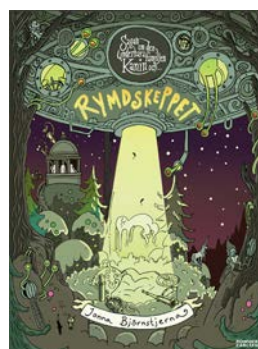
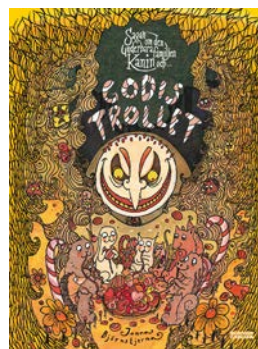
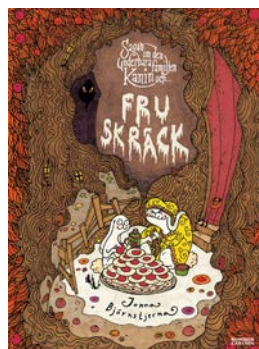
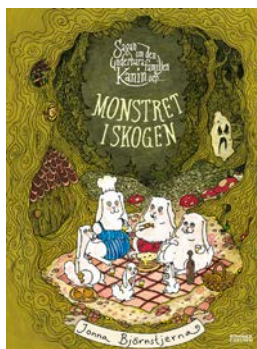

Jonna Björnstjerna

Sagan om den Underbara familjen Kanin och...

LÄRARHANDLEDNING
Malin Wedsberg

INTRODUKTION

Den här handledningen vänder sig till dig som arbetar med förskolebarn. Här finns konkreta tips och inspiration till hur man kan arbeta med och kring bilderböckerna om den underbara familjen Kanin, idéer till hur du kan arbeta med högläsning, samtal om text och bild och hur du ordna läsvänliga miljöer på din förskola.

Ur Förskolans läroplan, Lpfö 18:

Förskolans värdegrund och uppdrag, Kommunikation och skapande:

Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,*
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap*

HÖGLÄSNING

Forskningen har visat att högläsning och introduktion av böcker för små barn har en stor betydelse för den framtida läsförmågan och för att få ett bra ordförråd vid skolstart. Barn behöver 6000-8000 ord för att klara sig när de kommer till skolan. Att läsa för barnen och ge dem pedagogiska läsupplevelser är ett sätt att nå detta.

Högläsning stärker barnen språk på flera plan. Förutom att utveckla språkförståelse, språkutveckling och ordförråd så stimuleras den fonologiska medvetenheten, skriv- och läskunnigheten och hjälper barnen att kunna tolka och förstå budskap, att läsa mellan raderna, vara kritiska och dra slutsatser utifrån text och bild.

Men – det räcker inte med att bara läsa högt. Det är också viktigt att samtala och bearbeta det man läst. Ditt uppdrag som pedagog är att synliggöra och berätta om texten för att skapa förväntan. Samtala om innehållet! Ställ frågor innan, under och efter läsningen: ”Vad tror du att den här boken handlar om?” ”Varför tror du att han gjorde så?” ”Hur skulle du ha gjort här?” Visa barnen hur bild och text hör ihop. Genom de gemensamma läsupplevelserna får eleverna verktyg som de sedan kan använda i det egna läsandet. En viktig aspekt är också att för många barn är förskolan den enda plats där de möter böcker.

LÄSMILJÖ

Böckernas placering och tillgänglighet på förskolan är viktig. Gör en boklåda, sätt upp lister eller hyllor i barnens höjd. Det ska finnas möjlighet för barnen att själva sätta sig ner med en bok.

För högläsningen, välj gärna ett avskilt rum eller en läshörna där barnen kan ta del av boken i lugn och ro och inte blir störda av den övriga verksamheten. Dessutom känner barnen att det här är något viktigt, inte något man avbryter när som helst. Sitt gärna med barnen i en halvcirkel framför dig. Det är bra att kunna ha ögonkontakt med alla barn. Har ni tillgång till en digital whiteboard, använd gärna den till att projicera bokens bilder på väggen eller en annan stor yta.

NÄR SKA MAN LÄSA?

Låt inte läsning bli något som bara sker spontant eller i väntan på något, före lunch eller under vilan. Planera läsningen och se den som en aktivitet, precis som rytmik, naturrutor etc.

HUR SKA MAN LÄSA?

Hur du läser har stor betydelse för elevernas upplevelser:

- Förbered läsningen genom att läsa den aktuella boken i förväg.
- Läs med inlevelse och intonation (sänk och höj rösten, betona).
- Gör rörelser som interagerar med texten (knacka på dörr, stampa med fötterna, krama ...).

LITTERTURTIPS

Den meningsfulla högläsningen, Körling Anne-Marie Natur&Kultur 2012

Läs och berätta – Handledning för högläsare och berättare som besöker barngrupper i förskola och förskoleklass, Ekström Susanna, En bok för alla 2004

Läsa högt: en bok om högläsningens förtrollande verkan, Mem Fox Kabusa Böcker 2010

Läsa högt för barn, Dominkovic mfl Studentlitteratur 2006

Textsamtal & bildpromenader, Körling Anne-Marie Lärarförlaget 2017

SAGORNA OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN

Det finns åtta böcker om den underbara familjen Kanin:

Monstret i skogen

Fru Skräck

Godistrollet

Djupsjöns hemlighet

Farbror Elände

Spöktåget

Rymdskeppet

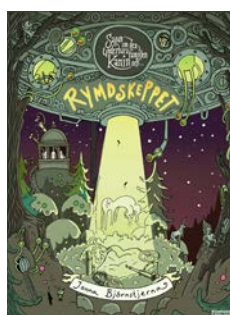
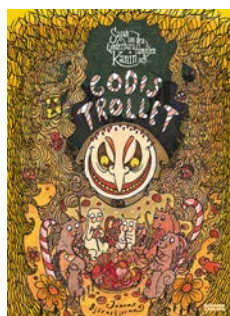
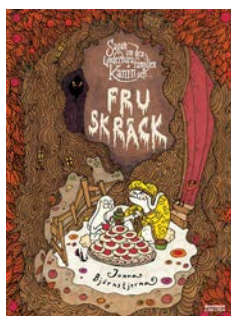
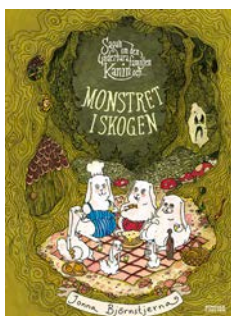
Mumiens återkomst

De underbara böckerna om familjen Kanin utspelas i en sagovärld. De är inte bara spännande och fängslande, de handlar också om sådant som känns läskigt, om hur man kan möta och bearbeta sina rädslor. Hur känns det att bli rädd? Går det att göra något för att bli mindre rädd? Finns det olika rädslor? Berättelserna handlar om mod och om att våga.

Genom att läsa dem tillsammans på förskolan och samtala om dem får barnen hjälp att möta otäcka saker på ett tryggt sätt. Berättelserna har många bottnar och hur djupt man vill gå bestämmer du som pedagog efter hur din barngrupp ser ut.

Alla berättelserna slutar lyckligt. De innehåller inte bara läskigheter utan massor av humor, spänning och miljöer fyllda av detaljer att titta på och prata om.

Alla böcker om den underbara familjen Kanin!

Före läsningen

Titta på omslaget – Vad och vem/vilka föreställer bilden? Vad tror ni boken kommer att handla om? Varför tror ni det?

Börjar ni med den första boken *Monstret i skogen* (vilket man inte behöver, böckerna är fristående) passar det bra att presentera familjen Kanin.

Bildpromenad – En bildpromenad är att man tillsammans med barnen ”läser bilderna” innan man läser texten. Detta för att skapa förförståelse och intresse. Vad händer i bilden och vad tror ni kommer att hända?

Förbered läsningen genom att gå igenom svåra ord och uttryck.

Vissa svåra ord blir begripliga genom sitt sammanhang, vissa behöver kanske barnen inte ens förstå. Men till varje titel nämns nedan några ord och uttryck som du antingen tar upp och förklarar innan läsningen eller stannar upp under läsningen beroende på vad som passar gruppen.

Titta på sista uppslaget – Här finns olika typer av kartor och översikter. Titta på och prata om dem, berätta att de visar var boken kommer utspela sig.

Under läsningen

Stanna upp under läsningen och ställ frågor, både kring och om texten samt relaterade till barnens egna erfarenheter. Låt barnen vara delaktiga och ställa egna frågor. Tips på samtalsfrågor ligger under respektive bok nedan.

Sätt ord på vad ni ser på bilderna, t.ex: *”Jag ser ett träd där fönstren ser ut som ögon och dörren en mun.”* *”Jag ser Lillebror som badar i en massa godis.”* *”Jag ser ett troll med tre huvuden.”*

Efter läsningen

Sammanfatta tillsammans: Vad handlade boken om? Vad hände sedan? Hitta på ett nytt slut.

Titta på sista uppslaget – Nu vet ni mer än innan ni läste boken och kan fördjupa er i bildernas detaljer. Fråga barnen om de kan hitta t.ex. Familjen Kanins håla och Sjöodjurets grotta (beroende på bok).

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH MONSTRET I SKOGEN

Berättelsen

Den underbara familjen Kanin bor i den underbara delen av Sagoskogen. Där finns färgglada blommor, vackra fjärilar och snälla små djur. I en annan del av skogen, den fruktansvärda, har alla färger försvunnit. De som bor där är elaka. Mamma och pappa Kanin har varnat Lillebror för den fruktansvärda delen, men en dag går Lillebror vilse och hamnar där av misstag. Han möter det farliga Monstret. Men frågan är om Monstret verkligen är så elakt som det sägs? Eller är det bara ensamt?

Mellan raderna finns budskapet att allt som ser farligt ut kanske inte är så farligt som man tror, våga se det farliga i ögonen.

Ord och uttryck att prata om

underbar/ fruktansvärd – prata om vad de olika uttrycken innebär och vad som menas med att de är motsatser.

det vackra i livet

för löst hållna

smisk

avskräcka

vägska

skjuter iväg som en kanonkula

titta i ögonen

kallsvettig

lägger pannan i djupa veck

Frågor

s. 2

Vilka ser du här? Vilka tror du att de olika familjemedlemmarna är?

Beskriv familjen Kanins håla. Hur ser dörren ut? Fönstren?

Vilka djur ser du i bilden? Vad gör de?

Hur skulle det vara att bo i en håla i skogen jämfört med där du bor?

s. 3

Berätta vad du ser i den underbara delen av skogen.

Varför heter den här delen av skogen "den *underbara* delen av skogen" tror du?

s. 4

Berätta vad du ser i den fruktansvärda delen av skogen.

Varför heter den här delen av skogen "den *fruktansvärda* delen av skogen"?

s. 5

Varför varnar mamma och pappa Kanin sina barn för monstret i den fruktansvärda delen av skogen?

På vilket sätt kan monstret vara farligt?

Hur känner sig Lillebror när han tänker på monstret?

s. 6

Varför ska Lillebror Kanin ut i skogen och plocka blåbär?

Hur känner sig Lillebror när han ska ut och plocka blåbär?

s. 7

Beskriv de vackra fjärilarna i gläntan.

Vad kan det vara för en liten figur som bor i ett blåbär?

s. 8-9

Var slutar den underbara delen av skogen och var börjar den fruktansvärda delen? Hur kan du se det?

Berätta om figurerna som bor i träden.

s. 10

Vem är det som varnar Lillebror Kanin för att vara i den fruktansvärda delen av skogen?

s. 11

Varför tror du att tomten stannar så ofta och lyssnar och funderar?

s. 12-13

Varför blir Lillebror så rädd att han hoppar upp på tomten?

Hittar du den fruktansvärda bron? Vad händer där?

Varför tror de att tomten har valt fel väg?

s. 14

Beskriv hur monstret ser ut. Tycker du att det är läskigt?

s. 15

Varför borde Lillebror ha tittat monstret i ögonen?

Vad tror du hade hänt OM Lillebror hade tittat monstret i ögonen?

s. 16

Har du åkt tunnelbana eller tåg någon gång? Hur såg det ut på stationerna jämfört med den tågstationen som Lillebror kommer till?

s. 17

Vad är det för figurer som sitter i tågvagnen med Lillebror? Vad gör de?

Hur ser Lillebror Kanin ut att må?

Varför vill inte chauffören att Lillebror kanin ska äta bullen i tåget?

s. 18

Varför är mamma kanin arg på Lillebror när han kommer hem?

Varför berättar inte Lillebror vad som hänt för mamma kanin?

Vad är det för liten figur som satt upp ett tält vid kaninernas håla?

s. 19

Varför har Lillebror kanin svårt att sova på natten?

Vilka är de andra som ligger och sover?

Brukar du ha mardrömmar? Vad kan du drömma om då?

s. 20

Varför vill Lillebror hålla sig vaken?

Vem tror Lillebror det är som knackar på dörren?

s. 21

Vem tror du det är som knackar på dörren?

s. 22-23

Tomten säger att Lillebror skulle titta monstret i ögonen. Varför ska han göra det?

Vad tror du händer när Lillebror tittar monstret i ögonen?

Vad gör den lilla figuren vid tältet?

s. 24

Varför gråter monstret?

Vad tänker Lillebror när monstret gråter?

Vad säger Lillebror till monstret?

Hur hade du försökt trösta monstret?

s. 25

Vad tycker mamma Kanin att de ska göra med monstret? Varför tycker hon det?

s. 26

Hur ser monstret ut efter badet? Hur tror du att hon mår?

Hur reagerar pappa kanin när monstret vill bo hos familjen kanin?

Vad tycker mamma Kanin och Lillasyster Kanin när monstret vill bo hos dem?

Vad skulle du tycka om ett monster ville flytta in hos dig?

s. 27

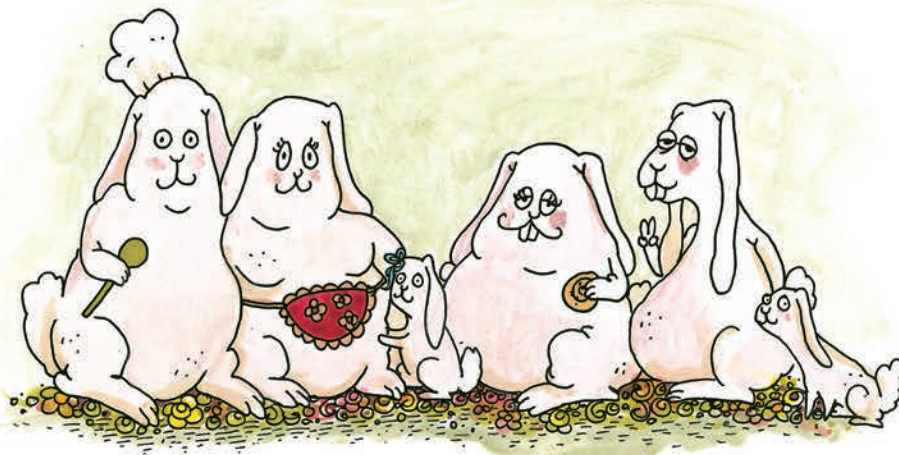
Hur tror det blir för monstret att bo i familjen Kanin?

Prata tillsammans om rädsla. Vad är barnen rädda för och varför? Är allt som ser farligt ut kanske inte är så farligt som man tror. Har barnen exempel?

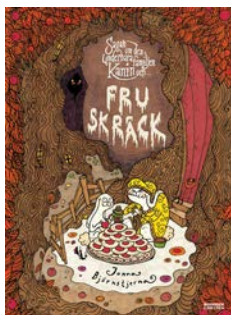
Varför var kaninerna egentligen så rädda för monstret? Var det kanske för att hon inte var som andra och såg annorlunda ut?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan och dess detaljer. Ta en liten spelpjäs eller liknande och lägg den vid familjen Kanins håls och "promenera" stigen genom Sagoskogen. Stanna upp vid Gläntan, tomtens hus etc. och prata om vad som hände där och hur det ser ut.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH FRU SKRÄCK

Berättelsen

Lillebror Kanin är och hälsar på sin farmor som bor nära den fruktansvärda delen av Sagoskogen. Farmor bakar kakor så goda att man blir både glad och snäll av dem. Farmor går ut för att samla ingredienser till de underbara kakorna, men hon glömmer receptet hemma. När Lillebror ger sig ut i skogen för att ge farmor receptet går han vilse. Som tur är möter han den snälla fru Käck som bjuder hem honom. Det visar sig att fru Käck inte alls är den snälla tanten som Lillebror trott. Hon är fru Skräck, en skrämmande häxa som vill äta upp honom!

Mellan raderna finns budskapet att man inte ska följa med någon utan att veta vem det är. Berättelsen förmedlar också att man är mycket modigare och vågar mer än man tror.

Ord och uttryck att prata om

lättare sagt än gjort

erkänner

ingredienser

recept

muntras upp

så bär det av

vedboden

Nu är mitt kokta fläsk snart stekt.

krympa

Frågor

s. 2

Vad händer när man äter av farmor Kanins kakor?

Vilka är det i bilden som sitter och äter kakor?

s. 3

Vad tycker Lillebror Kanin om att göra hos sin farmor?

Vad brukar du göra hos din farmor/farfar/mormor/morfar?

s. 4-5

Varför blir Lillebror rädd på kvällen?

Brukar du bli rädd för något när du ska sova?

Beskriv hur det ser ut i den fruktansvärda delen i Sagoskogen.

Varför hatar Fru Skräck Lillebror? Varför hatar hon allt som är underbart och snällt?

s. 6

Vilka är det som ligger i sängen tillsammans med Lillebror?

Lillebror frågar farmor hur man ska göra för att inte vara rädd och farmor svarar att det är inte så lätt. Vad tycker du att Lillebror ska göra för att inte vara rädd?

s. 7

Varför tror du att farmor inte vill erkänna att hon är rädd?

Tror du att vuxna brukar vara rädda?

s. 8

Vad ska farmor göra i skogen?

s. 9

Varför följer Lillebror efter farmor ut i skogen?

s. 10-11

Hur känner Lillebror när han är på väg in i skogen?

Följ Lillebrors väg genom skogen, vad ser han? Vilka möter han?

Vad tror du att det står på skylten?

s. 12-13

Var har Lillebror hamnat?

Varför blir det svårare och svårare att inte vara rädd i den fruktansvärda delen av skogen?

s. 14

Vad tror du att fru Käck gör i den fruktansvärda delen av skogen?

s. 15

Beskriv vägen till fru Käckes stuga.

Vad tror du händer när Lillebror och fru Käck kommer in i stugan?

s. 16

Varför vill fru Skräck ha receptet på farmors underbara kakor?

Varför river fru Skräck sönder receptet?

s. 17

Vem tror du det är som knackar på ugnsluckan?

s. 18

Varför knackar spökena på ugnsluckan?

s. 19

Varför bli inte fru Skräck rädd för spökena?

Vad får Lillebror för idé?

s. 20

Tror du att fru Skräck kommer vilja ha en kaka?

Vad är det för burkar som står ovanpå fru

Skräcks öppna spis?

s. 21

Vad är det som fru Skräck inte tål? Varför då, tror du?

s. 22-23

Varför krymper fru Skräck?

s. 24-25

Följ Lillebrors och spökenas flykt från fru Skräcks hus till tunnelbanan.

Beskriv och prata om allt och alla ni ser på vägen.

Vilka är det som sitter i tågvagnen med Lillebror och spökena? Vad gör de?

Varför vill inte chauffören att Lillebror och spökena ska smula i tunnelbanevagnen?

s. 26

Hur har farmor Kanin känt när Lillebror varit borta? Hur känner hon nu?

Vad är det för små figurer som kommer i en vagn nere i hörnet? Vart är de på väg? Vad är det för djur som drar vagnen?

s. 27

Beskriv vad som händer på bilden. Vad gör de och hur känner de?

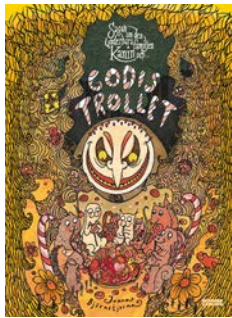
Prata tillsammans (utan att skrämmas eller hämma barnen) om att man inte ska följa med någon som man inte känner, även om den främmande personen lockar med godis eller pengar eller påstår att mamma eller pappa väntar någonstans. Det här kan man göra utan att gå in på detaljer om vad som kan hända. Det räcker med att berätta att det finns vuxna som är dumma mot barn.

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan och dess detaljer. Ta en liten spelpjäs eller liknande och lägg den vid familjen Kanins håls och "promenera" stigen genom Sagoskogen. Gå in i den fruktansvärda delen och besök alla läskiga ställen. Hur känns det att vara i den underbara delen av skogen? Hur känns det att vara i den fruktansvärda delen? Prata om skillnaderna.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH GODISTROLLET

Berättelsen

Lillebror Kanin älskar godis! Fast han bara får äta det på lördagar tar han en polkagris mitt i veckan. Pappa Kanin hotar med att det finns ett läskigt Godistroll som kommer och tar en om man äter godis när det inte är tillåtet. Men är det sant? Joda, Godistrollet kommer med sina långa armar och drar ut Lillebror genom köksfönstret. Trollet tar med sig Lillebror till sin godisfabrik där han får arbeta med andra barn som Godistrollet fångat. Den som smakar på godiset äter trollet upp. Hur ska de göra för att komma ut ur fabriken? Lillebror Kanins mod sätts på prov.

Mellan raderna finns budskapet att man kan locka fram ett mod som man kanske inte trott att man har.

Ord och uttryck att prata om

himmelska doften

sätter tänderna i

en evighet/efter en evighet

sjumilakliv

tornar en enorm maskin upp sig

trotsa

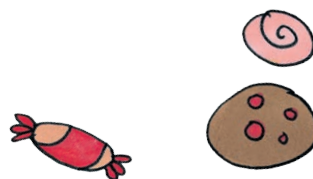
gamla skrället

på måfå

tänker så det knakar

fördömt

respekt/respekterar

Frågor

s. 2

Får du äta godis när du vill?

Varför tycker oftast vuxna att man bara ska äta godis på lördagar?

s. 3

Vad är det för några som Godistrollet har i sin säck? Varför har Godistrollet fångat dem?

Vad gör Godistrollet på lördagar?

s. 4

Varför tror Lillebror kanin att pappa kanske bara hittat på Godistrollet?
Får vuxna äta godis på andra dagar än lördagar?

s. 5

Vad tror du händer nu när Lillebror har smakat på en
polkagris mitt i veckan?

s. 6

Beskriv hur Godistrollet ser ut.

s. 7

Hur tror du att Lillebror känner när Godistrollet fångar honom?
Vart tror du Godistrollet är på väg med Lillebror?

s. 8-9

Varför har alla barn ihoptejpade munnar?
Vad händer på bilden? Vad gör alla barn?

s. 10-11

Vad gör den stora maskinen?
Vad gör den lilla katten?
Lillebror är så rädd att hans tassar skakar. Hur reagerar du när du blir rädd? Märks det på
din kropp? Märks det när du pratar?
Vad tror du kommer hända när Lillebror närmade sig maskinen?

s. 12

Varför tycker maskinen att Lillebror är modig?
Tycker du att Lillebror är modig? Varför?

s. 13

Vad viskar maskinen åt Lillebror att göra? Varför viskar den?
Varför litar inte Godistrollet på maskinen?

s. 14-15

Vilket godis tror du att Lillebror ska smaka på för att trotsa Godistrollet?
Vad händer i bilden? Beskriv och berätta om allt godis i fabriken och vad de små djuren gör.

s. 16-17

Vad händer som gör att Lillebror inte kan fortsätta smaka på godiset?
Vad tänker Godistrollet göra när han blir ännu större?

s. 18

Vad menas med att "Godistrollet verkar ha ögon överallt"? Har trollet flera ögon?

s. 19

Lillebror kommer på vad maskinen menade. Vad kan det vara?

s. 20

Vad är Godistrollets hår gjort av?

s. 21

Vad är hela Godistrollet gjort av?

Vad tror du händer när Godistrollet vaknar?

s. 22-23

Hur ser alla djurbarnen ut på bilden? Vad tror du att de tänker?

Vad tänker Lillebror när han ropar att "vi ska äta upp dig FÖRST"?

s. 24-25

Varför ropar trollet "Det var ju det här som INTE FICK hända!"?

Hur kan man se i bilden att djurbarnen är jättemätta?

Vad tror du det är för överraskning som gömmer sig i Godistrollet?

s. 26

Varför ville den lilla söta tomten inte bara vara söt?

Vad är "respekt"? Hur får man respekt? Hur visar man respekt?

s. 27

På vilket sätt blev det trevligare i godisfabriken?

Varför var barnen som kom och hjälpte till i Godisfabriken inte så sugna på godis längre, tror du?

Prata tillsammans om mod och att vara modig. Vad är mod?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan över godisfabriken.

Titta på alla detaljer. Vilket sorts godis tillverkar de olika maskinerna? Vad gör de olika djurbarnen i fabriken? Var bor de?

Var är Godistrollet?

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH DJUPSJÖNS HEMLIGHET

Berättelsen

Lillebror Kanin är med sina syskon vid Djupsjön och fisk-skådar. Lillebror gillar inte att bada, men eftersom han inte vill vara en fegis så han dyker ner i sjön. Plötsligt skriker Storebror "Akta dig för sjöodjuret!", men Storebror luras. Därför tror inte Lillebror på syskonen när de fortsätter att ropa. Så plötsligt är syskonen borta ... Lillebror blir tvungen att rädda dem, fast han egentligen inte vågar.

Mellan raderna finns budskapen att inte ljuga om fara, för till slut blir man inte trodd. Berättelsen handlar också om att våga visa mod vare sig man vill eller inte.

Ord och uttryck att prata om

exotiska fiskar

Flora och Fauna

svindel

stim

armé

harpuner

gastar

ropar i kör

Frågor

s. 2

Varför har Lillebror följt med Storasyster och Storebror till Djupsjön, fast han inte tycker om att bada?

Gillar du att bada? Varför/varför inte?

s. 3

Vad gör Storasyster och Storebror när de är fisk-skådare?
Varför släpper de ut fiskarna som de har fångat?

s. 4

Varför badar Lillebror fast han inte vill?

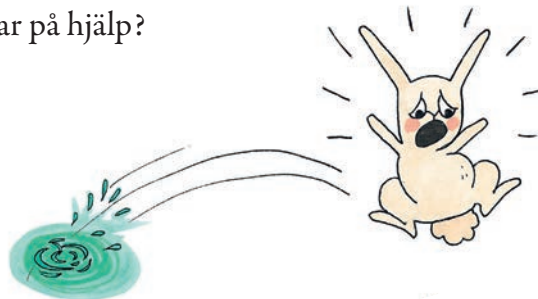

s. 5

Är det schysst av Storebror att lura Lillebror (fast det bara var på skoj)?
Finns det tillfällen när det är ok att luras? När då i så fall?

s. 6

Varför tror inte Lillebror på sina syskon när de ropar på hjälp?
Vad är det som händer med Storebror och
Storasyster?

s. 7

Vad är det som gör att Lillebror blir modig
och vågar hoppa i vattnet?
Vad kan ha hänt Storebror och Storasyster?

s. 8-9

Beskriv hur det ser ut under vattnet. Vilka fiskar och andra små figurer ser du? Vad ser du
för växter, färger och former?

s. 10

Vilka det som omringar Lillebror? Hur ser man att de är otäcka?

s. 11

Vad är det för någon som kommer och räddar Lillebror?

s. 12-13

Vad tror tomten har hänt med Storebror och Storasyster?
Beskriv hur undervattenstomtarnas by ser ut. (Läs vad det står på skyltarna.)
Varför skrattat undervattenstomtarna åt Lillebror när han säger att han kan kittlas?

s. 14-15

Beskriv och berätta om vägen till Sjöodjurets grotta. (Läs vad det står på skyltarna.)
Hur känner sig Lillebror när han och undervattenstomtarna är på väg in i grottan?
Vad tror du de kommer att möta inne i Sjöodjurets grotta?

s. 16-17

Varför är akvarierna i Sjöodjurets grotta fyllda med luft?
Vilka djur och varelser är det som sitter i den stora buren?
Hittar du Storasyster och Storebror någonstans?

s. 18-19

Vad gör tomtarna när Sjöodjuret dyker upp? Vad gör Lillebror? Vad hade du gjort om du
var där?

s. 20-21

Harpunerna och pilarna hjälper inte mot Sjöodjuret. Vad tror du händer när Lillebror börjar kittla honom?

s. 22

Vad menas med "kikna av skratt"? Har du kiknat av skratt någon gång? Beskriv känslan. Är du kittlig? Hur känns det?

s. 23

Hur försvann det sura och arga i Sjöodjuret?

Varför har Sjöodjuret samlat på varelser från land?

Hur ser Sjöodjuret ut nu? Jämför med tidigare bilder. Varför har han förändrats?

s. 24

Hur känner sig Sjöodjuret när han klämmer in sig i en bur.

Hur vet Lillebror att man ska släppa ut djur som man fångat, annars blir de ledsna?

s. 25

Varför vill Sjöodjuret att Lillebror ska komma tillbaka och kittla honom?

s. 26

Hur känner Storasyster och Storebror över att vara fria igen?

Vad menar Storebror med att det var han som varit feg, inte Lillebror?

s. 27

Berättelser kan sluta både lyckligt och olyckligt. Hur tycker du att slutet var på den här sagan? Berätta varför.

s. 28

Efter att ha läst utdraget ur Sagoskogens Flora och Fauna, låt barnen rita fler djur och beskriva dem. Det kan vara både djur, växter och figurer från sagoskogen, men också växter och djur från vår natur. Fortsätt med Djupsjöns Flora och Fauna och rita djur och växter till den.

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan över Djupsjön. Ta en liten spelpjäs eller liknande och lägg den vid undervattentomtarnas by och "simma" runt i sjön. Stanna upp vid hotellet, labyrinten etc. och prata om vad som hände där och hur det ser ut.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH FARBROR ELÄNDE

Berättelsen

Mamma Kanin sitter och läser tidningen. Det är hemskt, för man kan inte läsa en enda rolig nyhet. Det är bara elände överallt. När mamma Kanin, Lillasyster och Lillebror går ut i Sagoskogen för att plocka bär går allting fel. Mamma trampar i korgen och landar i alla kladdiga bär. När mamma försvinner iväg för att tvätta av sig i bäcken anar Lillasyster och Lillebror att det finns någonting lurrt i skogen. Och det visar sig att varje gång något går på tok kan man skymta Farbror Eländes rutiga rock mellan trädstammarna.

Mellan raderna kan man läsa om det goda som existerar sida vid sida med det onda. Ibland är det svårt att veta vem som egentligen är god och vem som är ond. Vad är tur och vad är otur? Berättelsen tar också upp barns skräck att tappa bort en vuxen/en förälder.

Ord och uttryck att prata om

elände

vara på sin vakt

värdighet

spel och dobbel

nitlott

tillfälligheter

bergasal

kittel

skrovmål

pilutta dig

Frågor

Bokens första uppslag

(Läs tidningsrubrikerna, ev. även delar av texterna.)

Vad står det om i tidningen? Är det roliga eller tråkiga saker?

Brukar det bara stå om tråkiga saker i tidningar?

s. 2

Vem är farbror Elände?

Varför tror mamma Kanin att farbror Elände är i farten?

s. 3

(Jämför med första uppslaget.)

Vad står det om i tidningen? Är det roliga eller tråkiga saker?

s. 4-5

Vad händer i bilden? Beskriv och berätta om de olika figurerna som mamma, Lillebror och Lillasyster går förbi i Sagoskogen. Hittar du bilder som påminner om andra sagot du känner till?

s. 6-7

Vem skyller mamma Kanin allt elände på när det händer olyckor?

s. 8-9

Hur tror Lillasyster att en fyrklöver ska hjälpa dem att hitta mamma?
Ser du mamma Kanin i skogen? Varför tror du att hon går åt fel håll?

s. 10-11

Vad händer i bilden? Beskriv och berätta om de olika figurerna som Lillebror och Lillasyster springer förbi i skogen. Hittar du bilder som påminner om andra sagot du känner till?
Hur tror du att Lillebror och Lillasyster känner när de letar efter mamma Kanin?

s. 12

Hur reagerar Lillebror och Lillasyster när det inte är mamma som vänder sig om utan farbror Elände?

Tror du att det är farbror Eländes fel att det händer så mycket tråkiga saker i Sagoskogen?

s. 13

Tror du att farbror Elände för med sig otur?

Vad kan det vara för mörk röst de hör?

s. 14-15

Vad var det som gjorde att trollet vaknade?

Beskriv trollets tre huvuden. Är de lika/olika?

s. 16-17

Var bor trollet? Vad finns det fler för figurer där?

Hur kan man se att trollet gillar guld?

s. 18

Varför tycker Lillasyster att det märks att farbror Elände för med sig otur?

Vad är det för liten figur som ligger i grytan med farbror Elände, Lillebror och Lillasyster?

s. 19

Vad tror du Lillasyster fått för idé?

s. 20

Vem är tant Tur?

s. 21

Hur kommer det sig att tant Tur inte hamnar i grytan?

Brukar du ha tur? Brukar du ha otur? Vad är egentligen tur och otur?

s. 22-23

Varför får plötsligt Lillebror, Lillasyster och farbror Elände tur tror du?

s. 24

Vad menar tant Tur med att farbror Elände är motsatsen till henne?

Kan du komma på några andra motsatser? (snäll/dum, lång/kort, mätt/hungrig, ledsen/glad)

s. 25-26

Varför blir mamma Kanin förvirrad?

Vad står det om i tidningen? Är det roliga eller tråkiga saker?

s. 27-28

Vad är det som händer med tant Tur och farbror Elände? Varför lyssnar de inte utan bara tittar på varandra och ler?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan över Sagoskogen. Ta en liten spelpjäs eller liknande. Börja vid familjen Kanins håla och "promenera runt" bland Sagoslottet, Metrostationerna, Dödskalldalen och alla de andra ställena.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH SPÖKTÅGET

Berättelsen

Det går rykten om ett spöktåg i Sagoskogen. Lillebror Kanin råkar av misstag hoppa på tåget och där blir han fast. För om man klivit på Spöktåget går det inte att kliva av. Varje kväll tvingas passagerarna – otäcka spöken, skelett och vålnader - göra samma resa ut över ett stup. Ska någon lyckas bryta förbannelsen så att spökena kan åka vidare till De Sälla Jaktmarkerna och lillebror Kanin få komma hem till sin familj?

Mellan raderna kan man läsa om att våga visa mod och ha styrkan vare sig man vill eller inte, att styrkan att ingripa finns där inne.

Ord och uttryck att prata om

lokförare

växla spår

avgrundsdjupet

högkvarter

förbannelse

kupén

går upp i rök

viktigpetter

Frågor

s. 2

Vad gör Lillebror Kanin och hans vänner på tågklubben?

s. 3

Varför har tåget blivit ett spöktåg?

s. 4

Varför vågar inte Lilla Myra och Lilla Bäver åka tunnelbana?

Har du varit rädd för att åka tåg, bil eller flygplan någon gång? Varför var du rädd?

Varför får Lillebror så bråttom hem?

s. 5

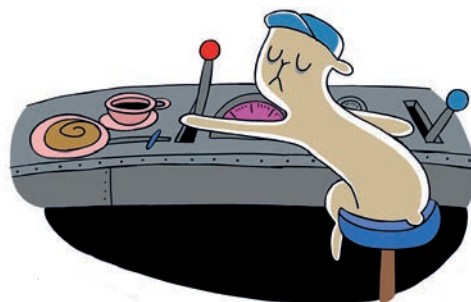
Vad tror du kommer hända när Lillebror går ner i tunnelbanestationen för att ta tåget hem?

s. 6-7

Vilka är det som åker med tåget Lillebror hoppar på?
Vilka tror Lillebror att de är?

s. 8

Hur förstår Lillebror att han klivit på Spöktåget?

s. 9

Vad gör alla spökena på tåget?
Varför aktar sig Lillebror för att titta på spökena?

s. 10-11

Vad tror Lillebror kan hända om spökena får tag på honom? Vad tror du kan hända?

s. 12

Lillebror blundade och hoppade från balkongen, men när han tittar igen så är han fortfarande kvar. Hur kommer det sig?
Hur ser spökena ut när Lillebror säger att de är läskiga?

s. 13

Vad vill spökena att Lillebror ska hjälpa dem med?

s. 14-15

Varför får spökena inte störa lokföraren tror du?
Spökena tycker att Lillebror är modig. Tycker du att han är modig?

s. 16

Vad gör lokföraren? Varför bromsar han inte?

s. 17

Vad tror du det var som hände allra första gången tåget åkte ut över stupet?

s. 18

Tror du någon kommer kunna bryta förbannelsen? Eller kommer tåget fortsätta åka ut för stupet natt efter natt i all evighet?

s. 19

Titta noga på bilden. Vad finns det mer för figurer nere i tunnelbanan? Vad gör de och vart är de på väg? Hur ser spökena i Spöktåget ut? Hur ser loket ut?

s. 20-21

Vad får Lillebror för idé som gör att han kan dra i bromsen utan att lokföraren märker det?
Vad menar spökena när de ropar "Ånej! Nu blir det benskrammel ikväll igen"?

s. 22

Vad hade hänt med tåget om inte Lillebror dragit i bromsen?

s. 23

Varför är spökena så glada?

s. 24

Vad kan det vara för ljus i tunneln som lokföraren ser?

s. 25

Titta på bilden och jämför den med bilden på sidan 9. Hur skiljer sig spökena åt på de båda bilderna? Hur tror du att spökena känner sig när de äntligen fått kliva av tåget
Varför är det Lillebror som kör hem tåget?

s. 26

Vad händer med tåget när Lillebror kliver av? Varför?

Mamma Kanin var orolig för Lillebror när han var borta. Brukar dina föräldrar bli oroliga ibland? Vad kan han ha hänt då?

s. 27

Hur känner sig Lillebror när han ska somna?

Vilka är det som sitter i tunnelbanan?

Hur tror du att Lillebror fick mod till att rädda tåget från att stöta ner i avgrundsdjupet och bryta förbannelsen?

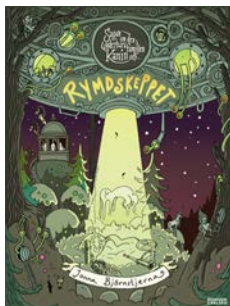
Hur kan man få kraft till att våga saker och bli modig?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan över Sagoskogens metrosystem. "Kliv av" vid de olika stationerna och prata om vad ni ser.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH RYMDSKEPPET

Berättelsen

Familjen Kanin är på utflykt till observatorieberget för att titta på stjärnor. Lillebror Kanin älskar allt som finns i rymden, men familjen skrattar åt honom när han säger att han tror att det finns riktiga rymdvarelser. Så visar det sig att Lillebror får rätt, för plötsligt dyker det upp några konstiga kaniner i sagoskogen som liknar aliens. Nu måste Lillebror ensam klara av att rädda Sagoskogen eftersom ingen i familjen tror på honom.

Mellan raderna kan man läsa att det inte är schysst att förlöjliga någon, varken som person eller för det som hen tror eller tycker.

Ord och uttryck att prata om

observatorium

bländas

tröttsamma

skogsvårdare

spionera

inhägnad

i full färd

hypnotisera

håller ögonen på

mackapär

labyrint

smaka på sin egen medicin

Frågor

s. 2

Har du varit ute på kvällen och tittat på stjärnor någon gång?

Vad skulle du önska dig om du såg en stjärna falla?

s. 3

Hur tror du att Lillebror känner när familjen skrattar åt honom?

Är det schysst av familjen att skratta åt honom?

s. 4-5

Beskriv och berätta om de olika stjärnbilderna på himlen.
Varför bli månen större och större tror du?

s. 6

Vad kan det vara för starkt sken som bländar Lillebror?

s. 7

Var har Lillebror hamnat?

Vad gör figurerna med Lillebror och vad är det som de syr?

s. 8

Varför tror Lillebror att han drömt?

Brukar du drömma på natten? Kommer du ihåg någon dröm?

s. 9

Familjen fortsätter att reta Lillebror. Vad skulle du vilja säga till familjen?

Vad tycker du att Lillebror borde säga och göra?

s. 10

Vad är det som gör att Lillebror tycker att skogsvårdarna ser konstiga ut?

s. 11

Hur ser träden i skogen ut? Varför tror du att de ser ut så?

s. 12

Vilka är skogsvårdarna egentligen?

Vad är det som avslöjar Lillebror?

s. 13

Vad är det som rymdvarelserna tror att Lillebror ska varna alla i Sagoskogen för?
(Läs texten på skyltarna.) Vad tror du att det är som Lillebror ser på andra sidan inhägnaden?

s. 14-15

Hur hamnar träden i rymdskeppet?

Varför kan rymdvarelserna vilja stjäla Sagoskogens träd?

s. 16

Vad händer med träden inne i rymdskeppet?

s. 17

Vad är det för figurer som sitter i burarna? Varför sitter de där tror du?

s. 18

Vad kan Lillebror ha fått för idé?

Är det ok att ljuga om man håller fingrarna i kors? Är det någon gång ok att ljuga? När då och varför?

s. 19

Hur kan Lillebror fly från vakten?

s. 20-21

Ta en liten knapp, spelpjäs eller använd pekfingeret och gå runt i rymdskeppets alla gångar. Beskriv och prata om och allt och alla ni ser på vägen.

s. 22

(Läs texten på skylten) Fantisera kring vilka planeter rymdvarelserna invaderat.

s. 23

Hur kan det komma sig att rymdvarelserna inte har kvar några träd på sin planet tror du? Varför vill drottningen hypnotisera Lillebror?

s. 24

Varför börjar drottningen plötsligt att lyda Lillebror?

s. 25

Hur löser Lillebror problemet med att rymdvarelserna inte har några träd på sin planet? Hur ser träden och andra figurer ut när de får lämna rymdskeppet?

s. 26

Varför tycker Lillebror att det är tur för Sagoskogen att han finns? Tycker du att det är tur för Sagoskogen att Lillebror finns? Varför?

s. 27

Varför tror inte familjen på Lillebror? Hur känner sig Lillebror när det inte tror på honom?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i ritningen över piratskeppet och "gå runt" bland de olika rummen. Hur ser de ut? Vad gör man där inne?

Titta på de olika modellerna av foliehattar och inspireras till att tillverka eller rita egna.

SAGAN OM DEN UNDERBARA FAMILJEN KANIN OCH MUMIENS ÅTERKOMST

Berättelsen

Lillebror Kanin ska sova över hos farmor som har ett hotell i sitt hus. Mitt i natten väcks han av ett skrik och upptäcker att farmor är borta. Hon har försvunnit! Kvar på hotellet finns bara farmors sura hustomte och så alla de otäcka hotellgästerna som Lillebror möter i när han letar efter farmor i hotellets rum. Spåren leder till rummet som äter saker. Men det är något som inte stämmer. Lillebror hjälper polisen att lösa mysteriet och får efter ett tag tänka om kring de otäcka hotellgästerna.

Mellan raderna finns budskapet att man kan vara snäll fast man ser läskig ut, man ska inte döma någon efter dess utseende. Man ska aldrig döma någon på förhand.

Ord och uttryck att prata om

otyg

en tidsfråga

skakar av skräck

motvilligt

ojar sig

i fridens namn

spärta av brottsplatsen

barskt

accessoarer

ett knivigt fall

som plåster på såren

anar ugglor i mossen

anar rävar bakom öronen

siluett

ett ess i rockärmen

lurendrejeri

satt era sista potatisar

fördömt också

bylte

portad

Frågor

s. 2

Varför är inte farmor Kanin rädd för otäckingarna som bor på hennes hotell?

s. 3

Varför är farmors hustomte så sur?

s. 4

Vems skrik är det som väcker Lillebror tror du?

s. 5

Varför är farmors hustomte så rädd?

s. 6-7

Beskriv hur det ser ut i farmors rum, i badrummet och i garderoben. Jämför med hur det ser ut hemma hos dig.

Vems är den lilla sängen vid farmors fotända tror du?

Vems röst kan det vara som Lillebror hör längst in i korridoren?

s. 8

Tycker du att garderobsmonstret är hemskt? Varför/varför inte?

s. 9

Var tror du att farmor är?

s. 10

Har du hört någon annan saga där det ligger en stor, stygg varg i sängen?

Vilken saga var det?

s. 11

Titta på alla tavlorna i biblioteket, vad föreställer de?

s. 12

Vad gör spökena på vinden? Tycker du att de verkar otäcka? Varför/varför inte?

Varför spricker det lilla vindsfönstret tror du?

s. 13

Vart leder pärlspåret?

s. 14

Varför tycker Lillebror att det känns konstigt att farmor skulle sprungit rakt igenom en dörr?

s. 15

Beskriv polisbilen. Hur skiljer sig den från en vanlig polisbil?

s. 16-17

Polisen förhör alla hotellgäster men ingen av dem verkar ha tagit farmor. Vad har de för förklaringar till varför de är oskyldiga?

s. 18

Vad gör Lillebror och hustomten när mumien kommer in i rummet?

Vad gör du när du blir riktigt rädd för något?

s. 19

Vad svarar egentligen mumien när polisen frågar om det är hen som har skrämt farmor?

Svarar hen ja eller nej?

Tror du att det är mumien som tagit farmor? Varför/varför inte?

s. 20

Polisen tycker att fallet med Lillebrors försvunna farmor är uppklarat. Tycker du det?

Varför?/Varför inte?

s. 21

Vad är det för skillnad mellan en skum tomte och en skumtomte?

Vad är det som Lillebror får syn på som gör att han blir misstänksam?

Hur ser de otäcka hotellgästerna ut? Varför ser de ut så?

s. 22

Vem är det som har sågat ut en siluettbild av farmor i dörren? Varför har hen gjort det?

s. 23

Varför vill hustomten stänga in Lillebror och polisen i rummet som äter saker?

s. 24

Vilka är det som kommer för att rädda Lillebror och polisen?

s. 25

Var tror du att farmor är någonstans?

Vad tror Lillebror har hänt med allt toalettpapper?

s. 26

Nu kallar Lillebror hotellets gäster för "snälla" istället för "otäcka". Varför har han ändrat sig?

s. 27

Varför vill hustomten stänga in Lillebror och polisen i rummet som äter saker?

s. 28

Polisen vill sätta hustomten i fängelse, men farmor har ett annat förslag. Vad är det?

Bokens sista uppslag

Fördjupa er i kartan över farmors träd. Ta en liten spelpjäs eller liknande. Börja i hallen och "promenera" runt och upp i de olika rummen och våningarna.

